

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

E: nso@student.no

Norsk studentorganisasjon W: www.student.no

Høringsuttalelse

utkast til forskrift om endringer i forskrift om unntak fra konkurranselovens § 10 ved omsetning av bøker

NSO mener det er uheldig at fagbøker og lærebøker til høyere utdanning tas ut av den reviderte unntaksforskriften.

Utkast til forskrift om endringer i forskrift om unntak fra konkurranseloven § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til utkast til forskrift om endringer i forskrift om unntak fra konkurranseloven § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker.

Fagbøker og lærebøker til høyere utdanning

NSO mener det er uheldig at fagbøker og lærebøker til høyere utdanning tas ut av den reviderte unntaksforskriften, da de litteraturpolitiske målene som er bakgrunnen for unntaket for andre typer litteratur også er relevante for fagbøker og lærebøker for høyere utdanning.

Statens overordnede litteraturpolitiske mål har vært å fremme tilgjengeligheten av god, norsk litteratur, for på denne måten å styrke det norske språk. Dette er et mål som NSO deler. For NSO er det et viktig mål at norsk språk også i fremtiden skal brukes i høyere utdanning, og mener at det skal tilstrebes at pensum og undervisning på lavere grad gis på norsk. Norske universiteter og høyskoler har et særskilt ansvar for opprettholdelse og utvikling av det norske språk i begge målformer, men også staten gjennom sin litteraturpolitikk har et ansvar for å ivareta det norske språk.

For å ivareta norsk som akademisk språk og for å sikre et fortsatt grunnlag for norske fag- og lærebøker på begge målformer, mener NSO at det er nødvendig med gode rammevilkår for norske akademiske forlag. Videre mener NSO at studentsamskipnadene fortsatt skal ha mulighet til å ha bokhandler på campus. Bokavtalen må støtte opp under dette, og NSO frykter at rammevilkårene vil svekkes dersom fagbøker og lærebøker for høyere utdanning ikke lenger får unntak fra konkurranseloven. Fag- og lærebøker er den største inntektskilden for campusbokhandlerne, og på grunn av sin størrelse er det vanskelig for slike bokhandler å konkurrere med de store kjedene og nettbokhandlerne. Deres fortrinn er at de tilbyr en stor bredde av fag- og lærebøker, som er tilpasset studentene ved det enkelte studiested. For å unngå en konkurransevridning må det være like rammevilkår for både fagbokhandler og vanlige bokhandler.

NSO ønsker å påpeke at finansieringssystemet for høyere utdanning på mange måter kan sies å motvirke statens overordnede språk- og litteraturpolitiske mål, fordi det ikke gis publiseringspoeng, og dermed økonomisk uttelling, for å skrive lærebøker. Derfor mener NSO at det er nødvendig å styrke insentivene for å publisere fag- og lærebøker på norsk gjennom andre virkemidler. Fastpris på fag- og lærebøker er et av flere mulige virkemidler. Før man eventuelt fjerner fastpris på fag- og lærebøker mener NSO det bør gjennomføres en grundig gjennomgang og styrking av andre virkemidler for å ivareta norsk som akademisk språk.

Det eneste argumentet NSO kan se for et friprissystem, er dersom et slikt system gjør at studentene får billigere pensumbøker. Fra studentenes ståsted er det imidlertid viktigst at pensumlitteraturen holder høyest mulig kvalitet og at den er godt tilpasset de enkelte fag og emner. Valg av pensum må skje ut fra en vurdering av kvalitet og aktualitet, ikke ut fra manglende bredde i litteraturtilbudet eller av økonomiske hensyn. NSO er bekymret for at et friprissystem vil føre til dårligere vilkår for å ivareta en bredde i tilgangen til fag- og lærebø-

ker. Videre frykter NSO at et friprissystem vil føre til at det blir billigere bøker på store kurs, mens bøkene som gjerne legges opp som tilleggspensum eller som pensum på kurs med færre studenter blir dyrere. Vi frykter også at bøkene vil bli dyrere ved mindre studiesteder der markedsgrunnlaget er lite. En utvikling mot flere nettbokhandler vil kunne bøte på dette, men NSO mener det fortsatt er behov for fysiske bokhandlere på campus også ved de mindre studiestedene. Derfor mener NSO at et fastprissystem er mer gunstig også sett fra studentenes ståsted.

NSO mener at konsekvensene av en overgang fra fastpris til fripris på fag- og lærebøker for høyere utdanning ikke er godt nok utredet. Rapporten fra Telemarksforskning spår om utviklingen, men kommer ikke med entydige konklusjoner, slik vi leser den. NSO mener derfor at fastprissystemet for fag- og lærebøker for høyere utdanning bør videreføres på lik linje med fastpris på annen litteratur frem til bokavtalen skal revideres i 2014. I løpet av perioden frem mot 2014 bør det utarbeides et bedre kunnskapsgrunnlag, herunder en utredning av de andre virkemidlene staten har for å ivareta sentrale språk- og litteraturpolitiske mål.

E-bøker

NSO mener det er positivt at departementet nå ønsker å klargjøre at forskriften også gjelder for elektroniske bøker og lydbøker. NSO mener elektroniske bøker og lydbøker må sidestilles med annen litteratur, og at dette også bør innebære at det ikke ilegges moms på e-bøker.

NSO ønsker i denne forbindelse å påpeke at både lydbøker og andre former for tilrettelagt litteratur er viktig for å sikre lik rett til utdanning, og mener at det er en forutsetning at Regjeringen legger til rette for at alle studenter som har behov for tilpassede læremidler får tilgang til dette.